

NIEPROŻNY (18) ai

nieprożny (10), **nieprozny** (7), **nieprażny** (2), [**nieprazny**]; nieprożny *BielŻyw*, *KromRozm II*, *LubPs*, *RejPosRozpr*, *SzarzRyt* (3); nieprozny *RejJóz*, *KochEpitCat*, *GórnTroas*, *RybGęśli*, *WujNT* (2), *SkarKaz*; nieprożny : nieprażny *RejZwierc* (3:1).

Zawsze w pisowni rozłącznej.

e jasne, o pochylone; -ã-, [-a-].

sg f N niepróżnã (5), niepróżn(a) (1). ◇ n N niepróżné (5); -é (1), -(e) (4). ◇ pl N m pers niepróżni (2). subst niepróżn(e) (3). ◇ A subst niepróżn(e) (1). ◇ I m niepróżnymi (1).

Sł stp: nieprozen, Cn notuje, Linde XVII w.: nieprażny s.v. prožen.

1. *Skuteczny, pożyteczny; non inanis Vulg, Cn (12) : aż pieniędzy dofić zgromadził, z ktorego fchafowania połmiewacżom fie okazał iż mądrość iego nie prożna była bo mądrem łnadnie przydzie z bogacieć. BielŻyw 3; RejZwierc 70v [3 r.]; RejPosRozpr cv; W łynie iżbyś nie próżné nãlazł twe łtãrãnié/ Vżrzawłzy go/ mógł to rzecz/ przelzedł więnczowanié. GórnTroas 49; WujNT 1.Thess 2/1; SkarKaz 159b marg; Tu cię Bog wniolł/ gdzie ielzcie nie prożna obronã/ Dzielność twoiã być może/ Krołu niezmożony SzarzRyt C2v, C3.*

W przeciwstawieniu: »prożny ... nieprożny« (2): iż prożne ielst vfãnie w kłiãżętoch łwiãtã á w łyniach ludzkich: Ale nie prożne w tãkowym Pãnie/ ktorego my znamy prãwym Bogiem á łprawcã włzech rzeczy. LubPs ffv.

*Szereg: »nieprozny ani niepożyteczny« (2): wyłtãwi was nie prożnymi ãni niepożytecznymi [*non vacuos nec sine fructu*] w poznãniu Pãnã nãłżego Iefu Chriłtã. WujNT 2.Petr 1/8.*

2. *Uzasadniony, nie bez powodu (2) : Ach moy namileylzy panie Nie prożneć twe narzekanie Bo w czym fie łercze kochało Toć fie iuz łnadz nie nadało RejJóz G7; KochEpitCat 109.*

3. *Niepusty, pełny; non evacuatus Cn (1) : Ty [Wisłó] łzkutę/ lichtan/ batę/ y nãwy rozne/ Traffty/ komięgi/ dżwigãłz nigdy nie prożne. RybGęśli D2v.*

4. *Nie wolny od czego [czego] (3) : KromRozm II c3v; nie tylko ci co prãcuiã [...] łã tey niewoli poddãni/ iż łmierć tuż zã nimi dybie/ ãle wierz mi iż y owi piełzczołzkowie tego nie prażni/ co tylko iãko Tytyrułowie pod cieniem łobie odpoczywãiã RejZwierc 159v; W żaden dzieñ wolnym nie ielstem od niego/ Y noc nie prożna łtrãchu okrutnego. SzarzRyt A4v; [Otóż co fie onęgo piérwłżęgo niewdżięcznégo tycze/ ktory tãk nie prãzny ielst tēy wãdy/ iãko y inłzych włzytkich/ temu człowiek dobry da dobrodżieyltwo SenekaGórn 206].*

Synonimy: 1. pożyteczny; 2. słuszny; 3. pełny.

Cf 1. PROŻNY